

# นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษา

ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่มีประสอผล

ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ



กรณีตัวอย่าง  
โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี  
จังหวัดเชียงราย



สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน  
ให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ:  
กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี  
จังหวัดเชียงราย



สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

โดยการสนับสนุนงบประมาณจาก

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)





## คำนำ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 เป็นมาตรฐานที่เน้นผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย 3 ด้าน คือ เป็นผู้เรียนรู้เพื่อสร้างงานและคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และพลเมืองที่เข้มแข็ง เพื่อสันติสุข รวมทั้งค่านิยมร่วมและคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม ได้แก่ ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค ซึ่งเป็นคุณลักษณะของคนไทย 4.0 ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ธารงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้นำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา การกำกับติดตาม การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจะต้องนำมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้ดำเนินโครงการพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติขึ้น เพื่อศึกษาและพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการในการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในบริบทที่หลากหลาย และจัดทำเป็นรูปแบบนวัตกรรมการบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งจะเป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอื่น ๆ ได้นำไปปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพ





ผู้เรียนต่อไป นวัตกรรมการบริหารจัดการของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย ฉบับนี้ นำเสนอขั้นตอนวิธีการดำเนินงานพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการของสถานศึกษาเป็นรูปแบบของสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น และสังเคราะห์เป็นรูปแบบ (MODEL) นวัตกรรมการบริหารจัดการของสถานศึกษา ตลอดจนการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ รวมทั้งที่ปรึกษาของสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่งที่เล็งเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ตลอดจนร่วมกันพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการของสถานศึกษาในครั้งนี้



(นายอานาจ วิชยานุวัติ)  
เลขาธิการสภาการศึกษา



## คำนำสถานศึกษา

นวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น เป็นเอกสารที่เกิดจากการถอดบทเรียนการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะอาชีพและมีงานทำสอดคล้องกับท้องถิ่นในชุมชนของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี เป็นรูปแบบหนึ่งที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาตลอดจนสร้างทางเลือกในการเข้าถึงบริการทางการศึกษา ให้แก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี เพราะไม่แยกผู้เรียนออกจากการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตจริง ช่วยให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ลดอัตราการออกกลางคัน และยังช่วยให้นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับแล้วไม่เรียนต่อมีทักษะในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชน สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่มีความแตกต่างกันทั้งเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ได้อย่างมีความสุข

เอกสารฉบับนี้สำเร็จลง ได้จากความร่วมมือของคณะครูโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคีและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่พยายามถอดบทเรียนที่มีพัฒนาการมานานกว่า 15 ปี ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนต์ภัสส์ มโนการณ ที่ปรึกษาหลัก ในการถอดบทเรียนที่ได้ทุ่มเทและเอาใจใส่ รับฟังอย่างลึกซึ้ง จนสามารถตกผลึกองค์ความรู้เชิงนวัตกรรมที่ชัดเจน ขอขอบคุณนายวิรัตน์ สานุมิตร ศึกษาานิเทศก์สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย นายอังคาร อยู่สือ ศึกษาานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 ในฐานะที่ปรึกษาร่วม และขอบคุณมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง



ผู้ริเริ่มและผลักดันกระบวนการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการประกอบอาชีพ ภายใต้พระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้า “ช่วยเขา ให้เขาช่วยตัวเอง” คุณูปการขององค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากเอกสารเล่มนี้ขออุทิศให้บูรพาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านเทอดู

*ศุภโชค ปิยะสันต์ และคณะ*



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ:  
กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



## สารบัญ

คำนำ .....	ก
สารบัญ .....	จ
สารบัญภาพ .....	ช
สารบัญตาราง .....	ญ
<b>บทที่ 1 บทนำ ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน .....</b>	<b>1</b>
1. ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน .....	1
2. น้อมนำพระราชดำรัสสู่การปฏิบัติงานอาชีพ ในโรงเรียน .....	2
3. ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน .....	3
4. บริบทของโรงเรียน .....	4
5. กลยุทธ์ของโรงเรียน .....	5
6. มาตรฐานการศึกษา .....	7
<b>บทที่ 2 แนวคิดการพัฒนานวัตกรรมการบริหาร และการจัดการเรียนรู้ .....</b>	<b>11</b>
1. กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา .....	14
2. กระบวนการจัดการเรียนของครู .....	15
<b>บทที่ 3 กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการบริหาร และการจัดการเรียนรู้ .....</b>	<b>24</b>
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา .....	25
2. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา .....	31
3. หลักสูตรอาชีพในโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี .....	31



## สารบัญ (ต่อ)

<b>บทที่ 4 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู ผู้บริหาร และชุมชน</b> .....	<b>38</b>
1. ผลงานดีเด่นของโรงเรียน .....	38
2. ผลงานดีเด่นของผู้บริหารสถานศึกษา .....	40
3. ผลงานดีเด่นของคณะครู .....	43
4. ผลงานดีเด่นของนักเรียน .....	46
<b>บทที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ</b> .....	<b>48</b>
1. ด้านกลยุทธ์ขององค์กร .....	50
2. ด้านโครงสร้างขององค์กร .....	51
3. ด้านระบบการปฏิบัติงาน .....	52
4. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร .....	53
5. ด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากร .....	54
6. ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ .....	55
7. ด้านค่านิยมร่วมขององค์กร .....	56
<b>บทที่ 6 นวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น</b> .....	<b>57</b>
1. กรอบแนวคิดหลัก .....	60
2. วิสัยทัศน์และมาตรฐานการศึกษา .....	61
3. การบริหารและการจัดการเรียนรู้ .....	62
4. กระบวนการคิดเชิงออกแบบ .....	65
5. เงื่อนไขความสำเร็จ .....	66
<b>คณะทำงาน</b> .....	<b>68</b>



## สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	เขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	4
1.2	กลยุทธ์และทิศทางการพัฒนาโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	5
1.3	วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	6
1.4	มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	7
1.5	มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	8
1.6	ความสอดคล้องของมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน บ้านห้วยไร่สามัคคีกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561	10
2.1	โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	12
2.2	กระบวนการบริหารและการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	13
2.3	เส้นทางการเติบโตของการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย	17
2.4	กระบวนการคิดเชิงออกแบบในการบริหารและ จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ	18
2.5	ระยะบ่มเพาะ (พ.ศ. 2547-2549)	19
2.6	ระยะแตกหน่อ (พ.ศ. 2550-2552)	20
2.7	ระยะต่อยอด (พ.ศ. 2553-2558)	21
2.8	ระยะผลิดอก (พ.ศ. 2559-2562)	22
2.9	ระยะออกผล (พ.ศ. 2563-2564)	23



## สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.1 ระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	24
3.2 มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคีที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ	26
3.3 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ด้านผู้เรียนรู้	28
3.4 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคีที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ด้านผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม	29
3.5 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ด้านพลเมืองที่เข้มแข็ง	30
3.6 โครงสร้างหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอนระยะเริ่มต้นก่อนมุ่งเน้นอาชีพ	32
3.7 รูปแบบการจัดเวลาเรียนและหน่วยการเรียนรู้ปีการศึกษา 2549	33
3.8 รูปแบบการจัดเวลาเรียนและหน่วยการเรียนรู้ปีการศึกษา 2550	34



## สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.9	โครงสร้างหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอน ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	35
3.10	โครงสร้างหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอน ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	35
3.11	การบูรณาการการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ	36
3.12	กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของผู้เรียนทุกคน ทุกระดับชั้น	37
6.1	นวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นของ โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย	59





## สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	จำนวนนักเรียนของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	3
5.1	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติ สู่การปฏิบัติในภาพรวม	49



# บทนำ

## ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน

# 1

### 1 ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน



“ช่วยเขา ให้เขาช่วยตัวเอง”



2507

เริ่มเปิดทำการสอนในชื่อ  
“โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่ 61”  
โดยใช้โรงเรียนที่สอนภาษาจีนของหมู่บ้าน  
ในปัจจุบันเป็นสถานที่จัดการเรียนการสอน

2520

กรมตำรวจได้อโอนโรงเรียนแห่งนี้ให้กับ  
องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

2522

ได้ย้ายที่ตั้งโรงเรียนมายังสถานที่ปัจจุบัน

2536

ได้เปิดขยายโอกาสทางการศึกษาจัดการเรียน  
การสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2547

ได้ขยายการจัดการศึกษาถึง  
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อรองรับ  
เด็กนักเรียนในพื้นที่โครงการพัฒนาออยตุง

2549

ได้รับงบประมาณในการก่อสร้างอาคาร  
เรียนแห่งใหม่เพื่อใช้ในการจัดการเรียน  
การสอนในระดับมัธยมศึกษา

ปัจจุบัน

จัดการเรียนการสอน  
ระดับชั้นอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ:  
กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



## 2 น้อมนำพระราชดำรัสสู่การปฏิบัติงานอาชีพในโรงเรียน



ครั้งที่ 1 ..... วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2548



ครั้งที่ 2 ..... วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2551

ครั้งที่ 3 ..... วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2555

ครั้งที่ 4 ..... วันที่ 28 ตุลาคม 2556

ครั้งที่ 5 ..... วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ:  
กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



### 3 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน



**ชื่อโรงเรียน:** บ้านห้วยไร่สามัคคี

**ที่ตั้ง:** เลขที่ 111 บ้านห้วยไร่สามัคคี

หมู่ 2 ตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง  
จังหวัดเชียงราย

**สังกัด:** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

**ระดับการศึกษา:** ระดับชั้นอนุบาล ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

**จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา:** 26 คน

**ครูอัตราจ้างและลูกจ้างประจำ:** 8 คน

**จำนวนนักเรียน:** มีนักเรียนทั้งสิ้น 457 คน แยกเป็นนักเรียนชาย 231 คน  
นักเรียนหญิง 226 คน

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนนักเรียนของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม
		ชาย	หญิง	
ระดับชั้นอนุบาล	3	15	23	38
ระดับชั้นประถมศึกษา	6	61	71	132
ระดับชั้นมัธยมศึกษา	12	155	132	287
<b>รวม</b>	<b>21</b>	<b>231</b>	<b>226</b>	<b>457</b>



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ:  
กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



## 4 บริบทของโรงเรียน

### เขตพื้นที่บริการ

#### ระดับปฐมวัยและประถมศึกษา

ประกอบด้วย 6 หมู่บ้าน ได้แก่

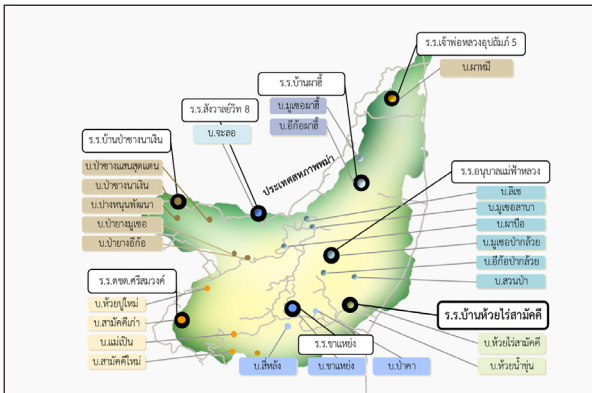
- หมู่ที่ 1,17,18 บ้านห้วยน้ำขุ่น (กลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่ ไทลื้อ ลัวะ)
- หมู่ที่ 2 บ้านห้วยไร่สามัคคี (กลุ่มชาติพันธุ์จีน)
- หมู่ที่ 14 บ้านสวนป่า (กลุ่มชาติพันธุ์อาข่า)
- หมู่ที่ 15 บ้านปางพระราชทาน (กลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่)



#### ระดับมัธยมศึกษา

ประกอบด้วยหมู่บ้านในตำบลแม่ฟ้าหลวง ทุกหมู่บ้าน

- บ้านขาเหยงพัฒนา (กลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่)
- บ้านอาข่าปากกล้วย (กลุ่มชาติพันธุ์อาข่า มูเซอ)
- บ้านลาบา (กลุ่มชาติพันธุ์อาข่า)
- บ้านลิเซ (กลุ่มชาติพันธุ์อาข่า)



ภาพที่ 1.1 เขตพื้นที่บริการของโรงเรียน



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ:  
กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



## 5 กลยุทธ์ของโรงเรียน



ภาพที่ 1.2 กลยุทธ์และทิศทางการพัฒนาโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



## วิสัยทัศน์ (Vision)



วิสัยทัศน์

ผู้เรียนมีคุณภาพ มีทักษะชีวิตและอาชีพ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงสู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน

## พันธกิจ (Mission)

พันธกิจ

01

ครูมุ่งจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในโครงการพัฒนา ดอยดุง และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ โดยผู้บริหารให้การสนับสนุน

02

โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแบบบูรณาการ ให้สนองต่อความต้องการของ ชุมชนท้องถิ่นและแนวทางของโครงการพัฒนา ดอยดุง

03

โรงเรียน ชุมชน และโครงการพัฒนา ดอยดุง ร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการจัดการศึกษา

04

โรงเรียนกระตุ้น และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะอาชีพที่ตรงกับ ความถนัด ความสนใจ และการสืบสานงานพระราชดำริของสมเด็จพระเจ้า

05

จัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานสามารถก้าวสู่สากลบนพื้นฐานความเป็นไทย

## เป้าหมาย (Goal)

เป้าหมาย

ผู้บริหาร

เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ พัฒนาเชิงรุก รอบรู้ด้านวิชาการเชี่ยวชาญงานบริหาร จัดการ มีคุณธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ และเป็นนักประสานที่ดี

ครู



มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความรู้และทักษะในวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดี มีจริยธรรม สื่อสารร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน

นักเรียน



มีความรู้ มีคุณธรรม มีทักษะในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตเป็นพลเมืองดี และนำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น

ผู้ปกครอง และชุมชน



มีส่วนร่วมสนับสนุนในการจัดการศึกษา พัฒนาโรงเรียน มีความรู้ลึกซึ้งร่วมเป็น เจ้าของโรงเรียนและมีบทบาทในการดูแลเด็กที่ตนเองรับผิดชอบ

โรงเรียน



มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด อบอุ่น ปลอดภัย เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

ภาพที่ 1.3 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย





## 6 มาตรฐานการศึกษา

โรงเรียนได้มีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 และได้ประกาศใช้ในปีการศึกษา 2562 รายละเอียดดังนี้

### 6.1 มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย

มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย แบ่งออกเป็น 3 มาตรฐาน ได้แก่ 1) คุณภาพของเด็ก 2) กระบวนการบริหารและการจัดการ และ 3) การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยในมาตรฐานแต่ละด้านมีรายละเอียดของตัวบ่งชี้ ดังภาพที่ 1.4

### มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย



#### มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก

- 1.1 มีพัฒนาการด้านร่างกาย แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้
- 1.2 มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ได้
- 1.3 มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
- 1.4 มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้

#### มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

- 2.1 มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น
- 2.2 จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน
- 2.3 ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์
- 2.4 จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้ อย่างปลอดภัย และเพียงพอ
- 2.5 ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์
- 2.6 มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

#### มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

- 3.1 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ
- 3.2 สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข
- 3.3 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย
- 3.4 ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริง และนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

ภาพที่ 1.4 มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย





## 6.2 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 มาตรฐาน ได้แก่ 1) คุณภาพของผู้เรียน แบ่งเป็น ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน 2) กระบวนการบริหารและการจัดการ และ 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยในมาตรฐานแต่ละด้านมีรายละเอียดของตัวบ่งชี้ ดังภาพที่ 1.5

### มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน



#### มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

##### 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- 1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ
- 2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา
- 3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
- 4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
- 6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ต่องานอาชีพ

##### 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- 3) กายอุมรวัชที่สะอาด อยู่มั่นกับบนความแตกต่างและหลากหลาย
- 4) สุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคม

#### มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

- 2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน
- 2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา
- 2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน ตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย
- 2.4 พัฒนาคู่มือและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
- 2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- 2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

#### มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- 3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้
- 3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
- 3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
- 3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ภาพที่ 1.5 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



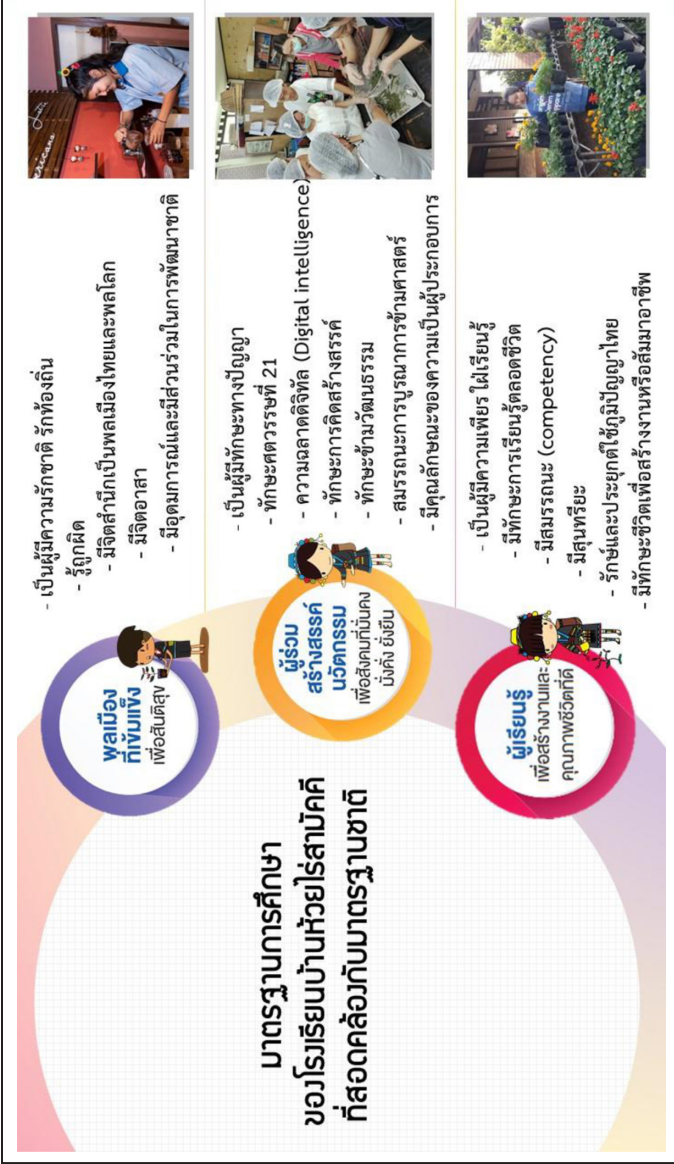
- อัตลักษณ์:** ทักษะในการดำรงชีวิต
- เอกลักษณ์:** มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีทักษะอาชีพ  
ที่สอดคล้องกับท้องถิ่น

เมื่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 โรงเรียนได้มีการ ทบทวนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ยึดตามประกาศกระทรวง ศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 พบว่า ในด้านคุณภาพของเด็ก (ระดับปฐมวัย) และ ระดับคุณภาพของผู้เรียน (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน) รวมถึงอัตลักษณ์ ของนักเรียน มีความสอดคล้องกับผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE) ตามมาตรฐานการศึกษา ของชาติ พ.ศ. 2561 โดยโรงเรียนได้กำหนดมาตรฐานที่ 2 กระบวนการ บริหารจัดการ และมาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ (ระดับปฐมวัย) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ความสอดคล้องของ มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ดังภาพที่ 1.6



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย





ภาพที่ 1.6 ความสอดคล้องของมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี  
กับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561



## แนวคิดการพัฒนานวัตกรรม การบริหารและการจัดการเรียนรู้

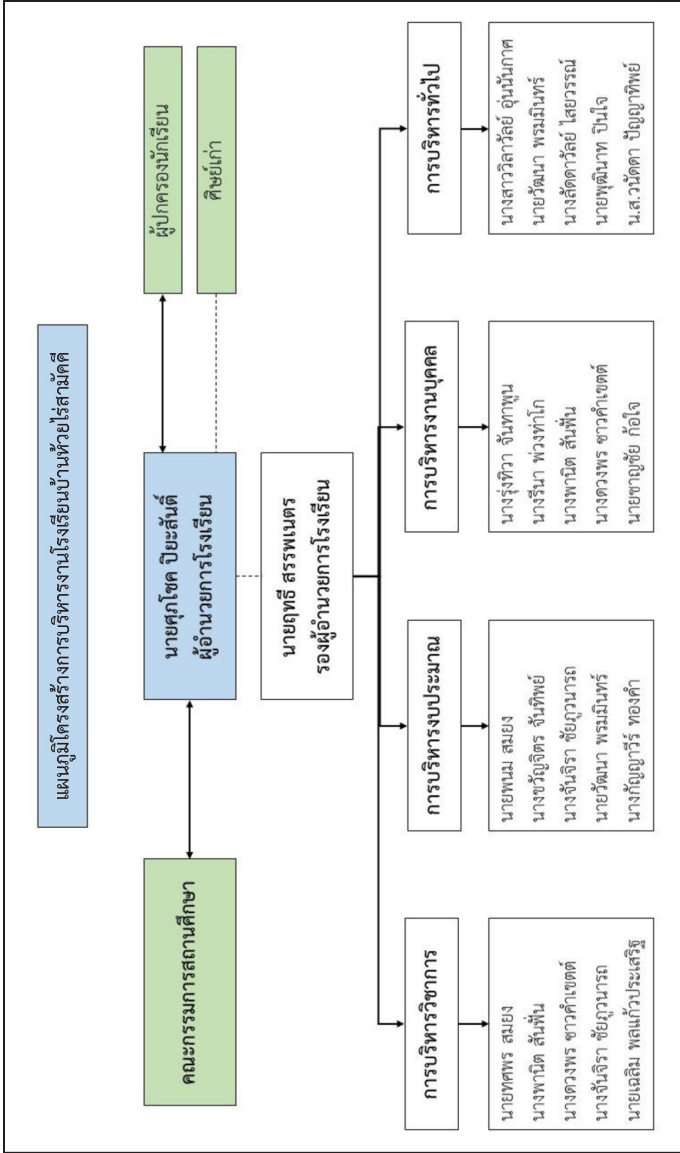
# 2

การบริหารจัดการโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 มุ่งเน้นการบริหารตามหลักการ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management: SBM) ภายใต้หลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ภาครีหรือข่ายร่วมพัฒนา ทั้งหน่วยงาน ต้นสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กร/มูลนิธิ รวมถึงสถานประกอบการ โดยดำเนินการตามแนวคิดการพัฒนา อย่างยั่งยืนของโครงการพัฒนาออยตุงภายใต้ปณิธานของสมเด็จพระเจ้า “ช่วยเขา ให้เขาช่วยตัวเองได้” การบริหารจัดการกำหนดโครงสร้าง การบริหารงาน แบ่งเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหาร งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป รายละเอียด ดังภาพที่ 2.1



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย





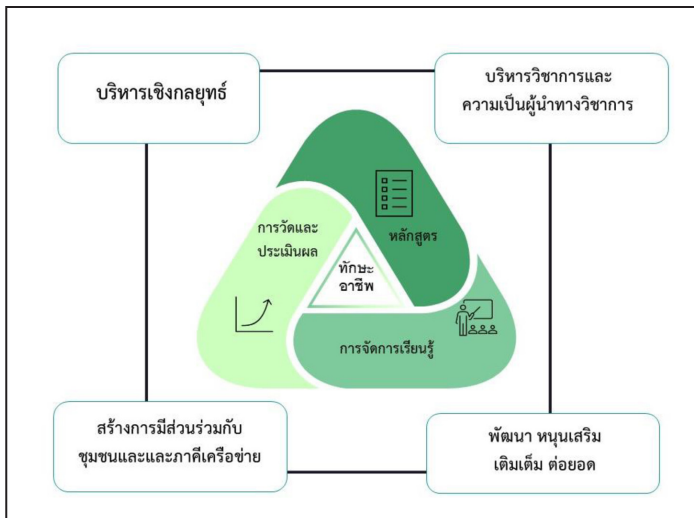
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



ทั้งนี้ การบริหารจัดการเน้นการมีผู้รับผิดชอบหลักในแต่ละงาน ภายใต้การบริหารจัดการที่ยืดหยุ่นและคล่องตัว เน้นการพัฒนาและนำศักยภาพเฉพาะตนมาสู่การทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยมีเป้าหมายหลัก คือ “คุณภาพของผู้เรียน” บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของโรงเรียน ในกระบวนการบริหาร แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ กระบวนการบริหารโดยผู้บริหารสถานศึกษา และกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ดังภาพที่ 2.2



ภาพที่ 2.2 กระบวนการบริหารและการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี

จากภาพที่ 2.2 กระบวนการบริหารและการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน สรุปรายละเอียดสำคัญ ได้ดังนี้



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



**1. กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา** ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

**1.1 การบริหารเชิงกลยุทธ์** ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ บริบทของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ร่วมกับคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและภาคีเครือข่าย โดยใช้ ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นฐาน เพื่อเป็นแนวทางเชิงรุกในการพัฒนาสถานศึกษา และคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ “ระบบประกันคุณภาพภายใน” เป็นกระบวนการ บริหารจัดการในการนำนโยบาย แผน กลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ร่วมกัน “พัฒนานวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น” สร้างการมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม ในการบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมในสถานศึกษา ให้เกิดการ พัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

**1.2 การบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ** ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาสมรรถนะตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง การวัดและประเมินผลที่เน้นสมรรถนะ คุณลักษณะ และความพร้อมในการ ดำรงชีวิต ส่งเสริมและสนับสนุนการนำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีส่วนร่วมและเป็นผู้ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทางวิชาชีพ และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

**1.3 การพัฒนา หนุนเสริม เต็มเต็มและต่อยอด** ผู้บริหาร สถานศึกษาสร้างบรรยากาศในการทำงานแบบกัลยาณมิตร บริหารงาน บุคคล บริหารงบประมาณ และบริหารทั่วไป ให้เป็นไปตามกฎระเบียบและ หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พัฒนา หนุนเสริม เต็มเต็ม



ให้ข้าราชการครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้พัฒนาสมรรถนะอย่างเต็มศักยภาพและเหมาะสม รวมถึงการถ่ายทอด ต่อยอดแนวคิด แนวปฏิบัติ วัฒนธรรมองค์กรสู่ครูรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง

#### 1.4 สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนและภาคีเครือข่าย

ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างและพัฒนาความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์กับผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง หน่วยงาน/สถาบัน องค์กร ชุมชนและเครือข่าย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม การดูแลช่วยเหลือและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน รวมถึงการจัดระบบการให้บริการในสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับเครือข่าย ในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ในด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน และจิตอาสา เพื่อสร้างเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่ผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชน รวมทั้งเสริมสร้างวัฒนธรรมท้องถิ่น

**2. กระบวนการจัดการเรียนของครู** ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

**2.1 การพัฒนาหลักสูตร** คณะครูร่วมกันสร้างและพัฒนาหลักสูตร โดยจัดทำรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลาง และมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาไปสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะ ประสานความร่วมมือกับสถาบัน อาชีวศึกษาและสถานประกอบการในการร่วมออกแบบหลักสูตร ใช้หลักสูตรร่วม เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

**2.2 การออกแบบและการจัดการเรียนรู้** คณะครูร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือ





ปฏิบัติและทำงานร่วมกัน สร้าง และพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนรู้ และใช้ แหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการคิด ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน ทักษะ การเรียนรู้และนวัตกรรม รวมถึงการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนเป็นรายบุคคล อบรมบ่มนิสัย ให้มี คุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่ เข้มแข็ง

**2.3 การวัดและประเมินผล** คณะครูร่วมกันออกแบบการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมและ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานของสถานศึกษา รวมถึง การทดสอบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ รวมถึงการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อ แก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการศึกษา

จากการบริหารและจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพให้กับ นักเรียนมาอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลาเกือบ 20 ปี ซึ่งในแต่ละช่วงเวลามี สภาพปัญหา บริบท บุคคล ภาควิชา วิชาชีพ สภาพแวดล้อม และเงื่อนไข ความสำเร็จที่แตกต่าง สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการบริหารและจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพให้กับผู้เรียนเปรียบเสมือนการเติบโตของต้นไม้ สามารถแบ่งเส้นทางการเติบโตของการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน แบ่งเป็น ระยะเวลาบ่มเพาะ (พ.ศ. 2547-2549) ระยะเวลาแตกหน่อ (พ.ศ. 2550-2552) ระยะเวลาต่อยอด (พ.ศ. 2553-2558) ระยะเวลาผลิดอก (พ.ศ. 2559-2562) ระยะเวลาออกผล (พ.ศ. 2563-2564) โดยเส้นทางการเติบโตจะนำเสนอด้วยใช้ ภาพเล่าเรื่อง ดังภาพที่ 2.3





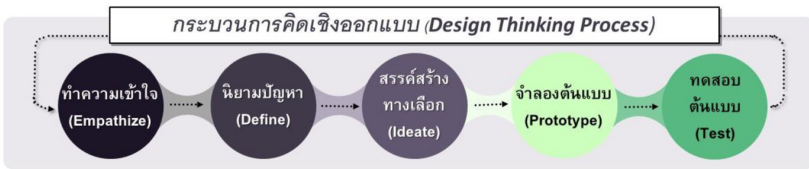
ภาพที่ 2.3 เส้นทางยกระดับของการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน  
โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ:  
กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



จากภาพที่ 2.3 เส้นทางการเติบโตของการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จากประสบการณ์การบริหารและการจัดการที่ไม่สามารถเลือกใช้ทฤษฎีการบริหาร หรือทฤษฎีใด ทฤษฎีหนึ่งในการดำเนินงาน จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ สภาพปัญหาที่พบ อย่างไรก็ตามมีแนวคิดกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking Process) สามารถนำมาปรับประยุกต์ใช้ในกระบวนการวางแผนการดำเนินงาน ซึ่งปรับประยุกต์มาจากแนวคิดของ Koch C., Meinel C., Leifer L., (2016) ที่นำเสนอองค์ประกอบไว้ 5 ด้าน ได้แก่ Empathize, Define, Ideate, Prototype and Test ขั้นตอนของการนำกระบวนการคิดเชิงออกแบบมาปรับประยุกต์ใช้ในโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี ดังภาพที่ 2.4



ภาพที่ 2.4 กระบวนการคิดเชิงออกแบบในการบริหารและจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

การถอดบทเรียนแนวคิดการพัฒนาวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบตามห้วงเวลาเส้นทางการเติบโต นำเสนอ ดังภาพที่ 2.5-2.9



# บ่มเพาะ 01

## 2547-2549

ทำความเข้าใจ  
(Empathize)

นิยามปัญหา  
(Define)

สรรคสร้าง  
ทางเลือก  
(Ideate)

จำลอง  
ต้นแบบ  
(Prototype)

ทดสอบ  
ต้นแบบ  
(Test)

รับเสด็จ สมเด็จพระเทพฯ มีข้อพระกระแสเรื่องการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพแก่ผู้เรียนที่เป็นชนเผ่า “เด็กที่เรียนจบ ม.3 จะต้องตัดสินใจให้ได้ว่าจะเรียนอาชีวศึกษาหรือ สพฐ. ในพื้นที่จะมีสักโรงไหมที่จะเป็นอาชีวะ เพราะที่เปิดอยู่เป็น ม.4 สายกิ่งอาชีพไม่เข้มข้น นักเรียน ม.3 เกรด 2.50 ก็ไปเรียนสายสามัญ ต่ำกว่านั้นก็ไปเรียนสายสามัญ จบก็จบ ต่อไปในอนาคตทำงานอะไรก็ไม่ได้จริง ถ้าเรียนสายอาชีวะ พัฒนาตนเอง แล้วกลับมาเรียน ป.ตรี ป.โท ก็ได้ ฉะนั้นเรื่องอาชีวศึกษาต้องนำมาคิด”

- นำแนวคิดมาประชุมเพื่อหาแนวทางกับผู้เกี่ยวข้อง (โครงการพัฒนาโดยเขตพื้นที่ ชุมชน ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ สถาบันอาชีวศึกษา สนค.)
- ชี้แจงสร้างความเข้าใจกับบุคลากรภายในโรงเรียน

- ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชา กพอ.
- ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร
- จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม ที่สอดคล้องกับหลักสูตรระยะสั้นของอาชีวศึกษา
- ออกแบบตารางเรียนให้สอดคล้องกับวิธีการเรียน
- ออกแบบภาระงานของครูโดยให้ควบคุมดูแลนักเรียนและให้ศึกษาวิธีการสอนที่มุ่งทักษะอาชีพของครูจากสถาบันอาชีวศึกษา
- วางแผนการสนับสนุนทรัพยากร และงบประมาณ
- ประสานงานเพื่อขอใช้รถยนต์จากสถานีตำรวจภูธรแม่ฟ้าหลวงเพื่อใช้รับส่งนักเรียน

- จัดการเรียนการสอน โดยนำนักเรียนไปเรียนที่วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงราย วิทยาลัยการอาชีพเชียงราย และวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามตารางที่กำหนด
- เตรียมความพร้อมและพัฒนาบุคลากร โดยให้เดินทางไปดูแลนักเรียนและสังเกตการเรียนการสอนของครูอาชีวศึกษา
- ติดตามเยี่ยมชมการจัดการเรียนรู้ที่สถาบันอาชีวศึกษาดำเนินการ

- สอบถามปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานจากคณะครู และผู้เกี่ยวข้อง
- สัมภาษณ์นักเรียน

แดกหน่อ

ภาพที่ 2.5 ระบุบ่มเพาะ (พ.ศ. 2547-2549)

นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



## แดกหน่อ 02

2550-2552



ประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินการในปีที่ผ่านมาวิเคราะห์และหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงาน

### ข้อดี

- นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจที่หลากหลาย
- ได้เรียนกับสายอาชีพโดยตรง
- สัดส่วนวิชาชีพมีมากขึ้นขณะนี้ ได้วุฒิ ม.6
- ได้ไปประกาศนียบัตรหลักสูตรระยะสั้น

### ข้อจำกัด

- ปลูกฝังคุณลักษณะที่ต้องการได้ยาก
- ใช้งบประมาณสูง
- นักเรียน- ครู เหนื่อยและมีความเสี่ยง
- นักเรียนมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเพิ่มมากขึ้น
- หากนักเรียนมาไม่ทัน จะขาดเรียนตลอดวัน
- โอกาสการเรียนต่อสายสามัญน้อยลง
- ไม่ได้วุฒิ ปวช. ใน 3 ปี
- กระทบต่อการบริหาร ม.ต้น
- ไม่ได้เห็นหลังเรียนรู้และแก้ปัญหาในพื้นที่อย่างเต็มที่

ระดมสมองเพื่อหาแนวทางปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนใหม่เพื่อแก้ไขให้ตรงกับปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงาน

ออกแบบการจัดการเรียนการสอนใหม่ ดังนี้

- กำหนดให้ใช้แหล่งเรียนรู้ในโครงการพัฒนาโดยดูจา ้ให้มากขึ้น
- รวบรวมเรียนให้มารวมกันเพื่อความต่อเนื่องและสามารถฝึกงานในสถานประกอบการไปพร้อมกัน (4 สัปดาห์/ภาคเรียน)
- ครูของอาชีวศึกษาและสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของโครงการฯ ร่วมกันจัดการเรียนการสอนในพื้นที่และประเมินผลโดยโครงการฯ พร้อมสนับสนุนที่พักครู/วัสดุฝึก
- โครงการพัฒนาโดยดูและอาชีวศึกษา ร่วมกันออกใบประกาศ/เอกสารรับรองความสามารถของนักเรียน
- โรงเรียนดำเนินการจัดทำรายวิชาชีพ เพื่อตัดสินผลการเรียน ม.ปลายโรงเรียน

- ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางที่กำหนดโดยใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในโครงการพัฒนาโดยดูฯ ให้มากขึ้น
- ใช้บุคลากรของโรงเรียนที่ผ่านการเรียนรู้จากครูของอาชีวศึกษาเป็นผู้จัดการเรียนการสอน โดยรวบรวมเรียนให้มารวมกันเพื่อความต่อเนื่องและสามารถฝึกงานในสถานประกอบการไปพร้อมกัน (4 สัปดาห์/ภาคเรียน)
- ขอให้สถาบันอาชีวศึกษาได้ช่วยเหลือนิเทศติดตามเพื่อควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนรู้

- ประชุมสัมมนาเพื่อถอดบทเรียนการดำเนินการและการจัดการเรียนรู้ของคณะครู
- สะท้อนคิดผลการดำเนินงาน

ต่อยอด

ภาพที่ 2.6 ระยะแดกหน่อ (พ.ศ. 2550-2552)



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย





## ต่อยอด 03

2553-2558



ประชุมเพื่อสะท้อนคิดผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาวิเคราะห์ และหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงาน

### ข้อดี

- นักเรียนได้เรียนอย่างต่อเนื่อง (1 เดือน) จนเกิดทักษะ
- ได้เรียนโดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น
- เกิดความรักและภูมิใจในท้องถิ่นตนเอง
- สัตว์ส่วนวิชาชีพ มีมากขึ้นขณะที่ได้วุฒิ ม.6
- ได้ไปประกาศนียบัตรหลักสูตรระยะสั้น

### ข้อจำกัด

- ต้องเร่งสอนวิชาสามัญให้จบภายใน 14 สัปดาห์ทำให้นักเรียนตามไม่ทันผลการเรียนวิชาสามัญต่ำ
- กระบวนการบริหาร ม.ต้น (คน /เวลา/กิจกรรมที่ต้องจัดรวม)
- ไม่ได้วุฒิ ปวช. ใน 3 ปี (ยกเว้นไปลงทะเบียนกับอาชีวศึกษาที่หลัง)
- ไม่เหมาะกับแผนการเรียนเกษตรกรรม

ดำเนินการประชุมปฏิบัติการเพื่อพัฒนาหลักสูตรโดยเชื่อมโยงตลอดแนวตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

- ทบทวนและร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนโดยระบุให้มีการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นอาชีพอย่างชัดเจน
- ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้มีรายวิชาเพิ่มเติมที่เป็นการเรียนรู้ทักษะอาชีพที่เชื่อมโยงกันทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย
- จัดทำคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม ในระดับ ม.ต้น ที่หลากหลายอาชีพ
- จัดทำรายวิชาเพิ่มเติมและออกแบบแผนการเรียนสายอาชีพในระดับ ม.ปลายตลอดแนว ตั้งแต่ ม. 4-6 เพื่อให้ได้ความรู้ และทักษะเฉพาะทาง
- วางแผนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โรงฝึกงาน จัดหาครุภัณฑ์งานอาชีพเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

- จัดกลุ่มผู้เรียนโดยคำนึงถึงความสนใจและความต้องการ
- ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้ออกแบบไว้
- ยังคงกำหนดให้จัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในโครงการพัฒนาโดยดุษงฯ
- ขอรับการสนับสนุนบุคลากรอัตราจ้างด้านการสอนงานอาชีพจากโครงการพัฒนาโดยดุษงฯเพื่อทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนวิชาชีพโดยตรง
- กำกับ ดูแล สนับสนุน ให้มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง
- ยังคงขอรับการสนับสนุนจากสถาบันอาชีวศึกษาให้ช่วยเหลือในเทคนิคตามเพื่อควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนรู้

ใช้กระบวนการประชุมสัมมนาเพื่อถอดบทเรียนการดำเนินการและการจัดการเรียนรู้ของคณะครู และการสะท้อนคิดผลการดำเนินงาน เพื่อหาแนวทางพัฒนาปรับปรุง

ผลผลิต

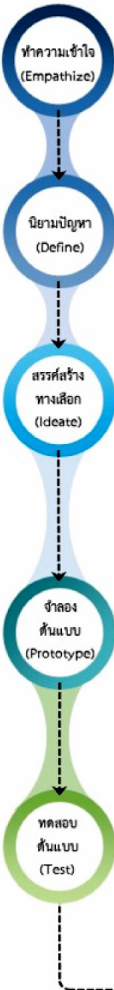
ภาพที่ 2.7 ระยะต่อยอด (พ.ศ. 2553-2558)

นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



# ผลิดอก 04

2559-2562



- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีนโยบายส่งเสริมการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนมัธยมที่เรียกว่า “การจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)” คือ การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนในสายวิชาชีพ เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษารับตามหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตรรับรองวุฒิการศึกษา ทั้งในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพพร้อมกัน
- โรงเรียนมีขั้นตอนการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพอยู่แล้ว สามารถใช้โอกาสนี้ในการยกระดับคุณภาพของผู้เรียนได้

พัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงและสามารถเทียบโอนกับหลักสูตรระดับ ปวช. ของอาชีวศึกษา ทั้งโครงสร้างหลักสูตรในระดับสถานศึกษา ระดับรายวิชา การนับเวลาเรียน การฝึกงานในสถานประกอบการ

- ทบทวนวิสัยทัศน์ ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยยกระดับการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นอาชีพเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้ชัดเจนต่องานวิจัยที่โรงเรียน “ผู้เรียนมีคุณภาพ มีทักษะชีวิต และอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน”
- พัฒนาหลักสูตรแบบทวิศึกษา สาขาอาหารและโภชนาการ สาขาบัญชี ร่วมกันกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย หลักสูตรสาขาเกษตรกรรมร่วมกับวิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีเชียงราย
- ออกแบบเวลาเรียน กระบวนการฝึกงาน และเทียบโอนผลการเรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตรทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และหลักสูตร ปวช.

- จัดให้มีการลงนามความร่วมมือจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษาระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยี เพื่อสร้างการรับรู้และสร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียน
- บริหารจัดการตารางเรียน และผู้สอนให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรทั้งสายสามัญ และ ปวช.
- กำหนดแผนงานโครงการไว้ในแผนปฏิบัติการอย่างชัดเจน
- ให้มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง ควบคู่กับการพัฒนาทักษะผู้ประกอบการแก่นักเรียนผ่านกระบวนการฝึกงานทั้งภายในสถานประกอบการจำลองของโรงเรียน และสถานประกอบการจริง

- วัดประเมินผลผู้เรียนตามมาตรฐานวิชาชีพ ของระดับ ปวช.
- นิเทศกำกับคุณภาพร่วมกันโดยฝ่ายวิชาการของโรงเรียนและวิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยี
- ประชุมสรุปการดำเนินการและการจัดการเรียนรู้ และการร่วมกับสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อหาแนวทางพัฒนาปรับปรุง
- สะท้อนคิดผลการดำเนินงานร่วมกับฝ่ายพัฒนาการศึกษา มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง และทบทวนคุณภาพผู้เรียนร่วมกับผู้ประกอบการจริง

ออกผล

ภาพท 2.8 ระยะผลิดอก (พ.ศ. 2559-2562)

นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดชัยภูมิ



## ออกผล 05

### 2563-2564



- ผลการทบทวนคุณภาพผู้เรียนร่วมกับมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง และผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ จะต้องสามารถ ออกแบบ วางแผนได้ เลือกวัดดูดี เลือกวิธีการทำ เลือกเครื่องมือเป็น สามารถลงมือผลิตพัฒนาผลิตภัณฑ์และ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ได้ สามารถการจัดจำหน่ายและมีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ Online
- โรงเรียนได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้จากโรงเรียน St & Andrew นำกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Project Based Learning เข้ามาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทุกระดับชั้น สามารถประยุกต์ใช้กระบวนการดังกล่าวเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่มุ่งเน้น อาชีพได้
- โรงเรียนเข้าร่วมโครงการ Partnership School โดยมี บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ และ มูลนิธิ มีชัย วีระไวทยะ เป็น school partner ทำให้มีโอกาสพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น อาชีพอย่างครบวงจร

การบูรณาการการเรียนรู้อื่นที่มุ่งเน้นทักษะอาชีพกับกระบวนการการเรียนรู้อื่นแบบ Project Based Learning โดยมีโอกาสได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้ และทรัพยากรอย่างพอเพียงจาก school partner จะช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง เป็นผู้เรียนรู้ที่สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อสร้างงานสร้างอาชีพและสามารถแข่งขันในโลกยุคปัจจุบันได้

- พัฒนาบุคลากรโดยปรับ Mindset แนวคิดการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพแก่ผู้เรียนแนวใหม่ ในสภาพสังคมในสถานการณ์ที่มีความผันผวน ไม่มีความแน่นอน ซับซ้อน คลุมเครือไม่ชัดเจน โดยให้ความสำคัญของการศึกษาของชาติเป็นเป้าหมายกำกับทิศทาง
- พัฒนาบุคลากรให้สามารถออกแบบการเรียนรู้อื่นแบบ Project Based Learning ในทุกระดับชั้น เพื่อวางรากฐานการเป็นผู้เรียนรู้แก่นักเรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถสืบค้น ออกแบบ ทดลอง แก้ปัญหา สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- ออกแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมอาชีพแก่ผู้เรียนโดยใช้กระบวนการ Project Based Learning ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 เพื่อให้ผู้เรียนได้คิดค้นสร้างผลิตภัณฑ์ และทดลองตลาด ด้วยกระบวนการปฏิบัติจริง

- ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิด และเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนที่กำหนดไว้
- ออกแบบตารางเรียน จัดครูผู้สอน ให้เหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้อื่นแบบ Project Based Learning เพื่อส่งเสริมอาชีพแก่ผู้เรียน
- จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมอาชีพแก่ผู้เรียน โดยใช้กระบวนการของ Project Based Learning
- จัดทำค่ายเสริมเพื่อพัฒนาทักษะการค้าออนไลน์ (E-Commerce) แก่ผู้เรียน

- วัดประเมินผลผู้เรียนเพื่อตรวจสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการสืบค้น ทักษะการออกแบบ ทดลอง แก้ปัญหา สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมทั้ง **ทักษะการค้าออนไลน์ (E-Commerce)**
- ใช้กระบวนการ PLC เพื่อสะท้อนคิดข้อค้นพบจากการจัดการเรียนรู้อื่น และหาแนวทางเพื่อพัฒนาปรับปรุงทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 2.9 ระยะออกผล (พ.ศ. 2563-2564)

นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย

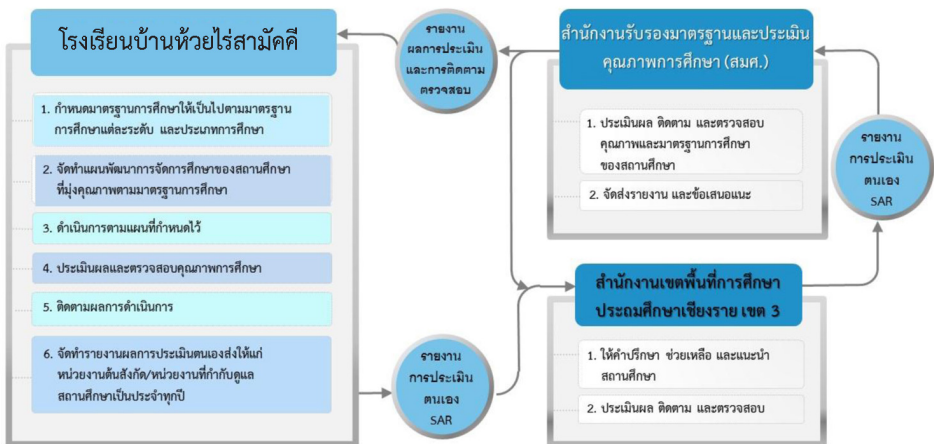




## กระบวนการพัฒนานวัตกรรม การบริหารและการจัดการเรียนรู้

# 3

จากแนวคิดการพัฒนานวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ ตามห่วงเวลาเส้นทางการเติบโต โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคีได้นำหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษามาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ โดยดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยโรงเรียนได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายในร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด และพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ระบบประกันคุณภาพของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี ดังภาพที่ 3.1



ภาพที่ 3.1 ระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



## 1

## การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

โรงเรียนได้มีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ในระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยดำเนินการตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 และได้ประกาศใช้ในปีการศึกษา 2562 เมื่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้ มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 โรงเรียนได้มีการทบทวนมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ด้านคุณภาพของเด็ก (ระดับปฐมวัย) และ ระดับคุณภาพของผู้เรียน (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน) รวมถึงอัตลักษณ์ ของนักเรียน มีความสอดคล้องกับผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE) ตามมาตรฐานการศึกษา ของชาติ พ.ศ. 2561 โดยโรงเรียนได้กำหนดมาตรฐานที่ 2 กระบวนการ บริหารจัดการ และมาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ (ระดับปฐมวัย) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ความสอดคล้องของ มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ดังภาพที่ 2.1 (หน้า 12)



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



**ในระดับปฐมวัย** เป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยเรียน มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการรอบด้านและสมดุล สนใจเรียนรู้และกำกับตัวเองให้ทำสิ่งต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามช่วงวัยได้สำเร็จ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ด้านคุณภาพของเด็ก จึงเน้นการพัฒนาคุณภาพด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออก และด้านสังคม รวมถึงการเรียนรู้อาชีพที่มีในท้องถิ่นเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่เรียนผ่านแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบมอสเตสเซอร์ฟิสนการสอนคิดโดยใช้เครื่องมือการสอนคิดและกิจกรรมตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย รวมถึงกิจกรรมจิตศึกษา กิจกรรมส่งเสริมการออมทรัพย์ กิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ (Zero waste School) มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ รายละเอียดดังภาพที่ 3.2



ภาพที่ 3.2 มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ



**ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน** โรงเรียนจัดการศึกษาในระดับ ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงมีความแตกต่างของนักเรียน ในแต่ละช่วงวัย ดังนั้นจุดเน้นของการจัดการเรียนรู้ จึงต้องจัดให้เหมาะสม กับแต่ละช่วงวัย เป็นฐานของการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น แบ่งเป็นระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย โดย มาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาของชาติทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้เรียนรู้เพื่อสร้างงาน และคุณภาพชีวิตที่ดี 2) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน และ 3) พลเมืองที่เข้มแข็ง เพื่อสันติสุข ผ่านโครงการ จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการจัดการเรียนการสอนเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (Task based Learning) โครงการการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงงาน เป็นฐาน (Project Based Learning) โครงการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาไทย แบบ Multilevel โครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้เพื่อดนตรีและศิลปะ วัฒนธรรมชุมชน เป็นต้น ความสอดคล้องของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ รายละเอียดดังภาพที่ 3.3-3.5



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย





มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ตามผู้เรียน



ภาพที่ 3.3 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ด้านผู้เรียนรู้



มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษามีพื้นฐานที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ *ต้นฟุ้งง่เมสร้างสรรคในวิถีการณ*



ภาพที่ 3.4 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษามีพื้นฐานที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ  
ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ด้านผู้รรมสร้างสรรคในวิถีการณ



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย





มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ด้านพลเมืองที่เข้มแข็ง



ภาพที่ 3.5 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ด้านพลเมืองที่เข้มแข็ง



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



## 2 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ และการดำเนินงานในทุกด้านให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น รายละเอียดดังภาพที่ 1.2 กลยุทธ์และทิศทางการพัฒนาโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี (หน้า 5)

## 3 หลักสูตรอาชีพในโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี

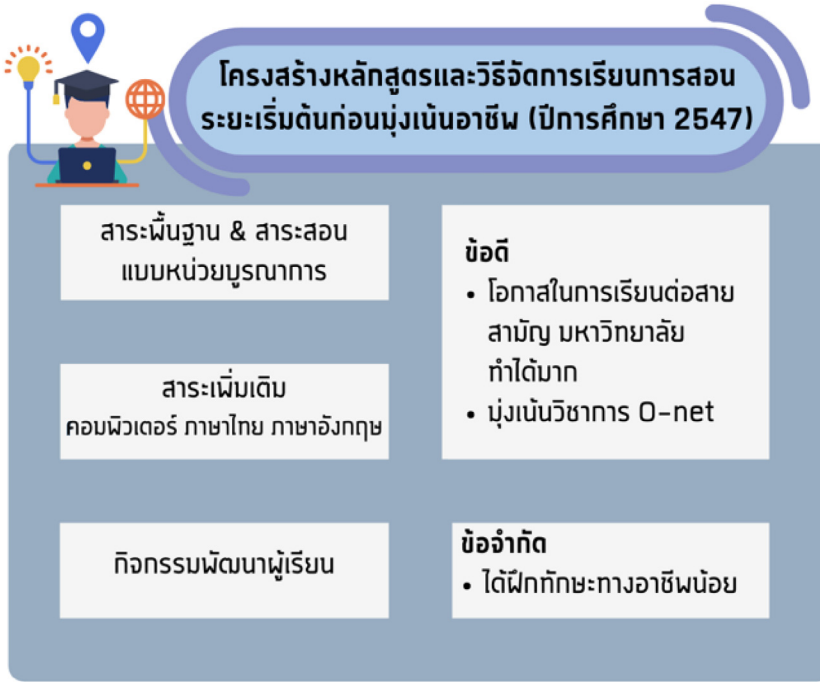
กระบวนการพัฒนาหลักสูตรอาชีพของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี ในระยะเริ่มต้นก่อนมุ่งเน้นอาชีพ (ปีการศึกษา 2547) ดังภาพที่ 3.6



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



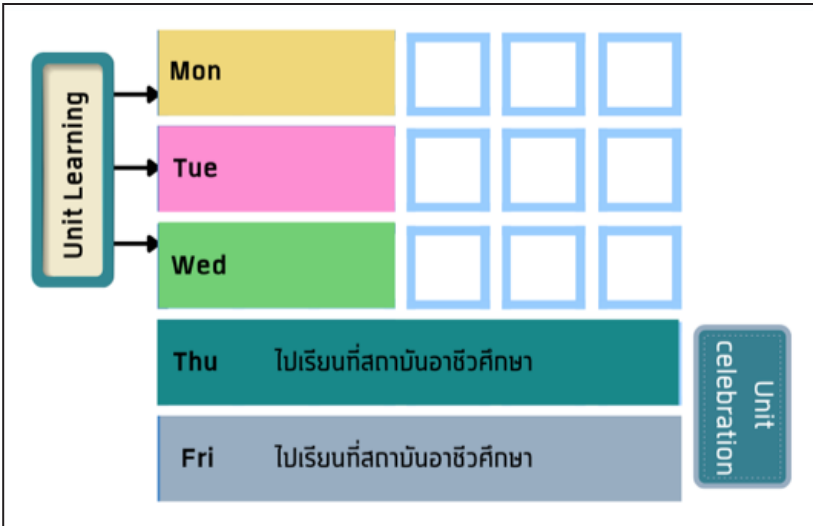




ภาพที่ 3.6 โครงสร้างหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอนระยะเริ่มต้นก่อนมุ่งเน้นอาเซียน

ต่อมาในปีการศึกษา 2549 ได้มีการปรับชั่วโมงการเรียนรู้อินวันจันทร์-พุธ จัดการเรียนรู้ในลักษณะ Unit Learning วันพฤหัสบดี-ศุกร์ จัดการเรียนรู้ในลักษณะ Unit-Celebration โดยไปเรียนที่สถาบันอาชีวศึกษา รายละเอียดดังภาพที่ 3.7





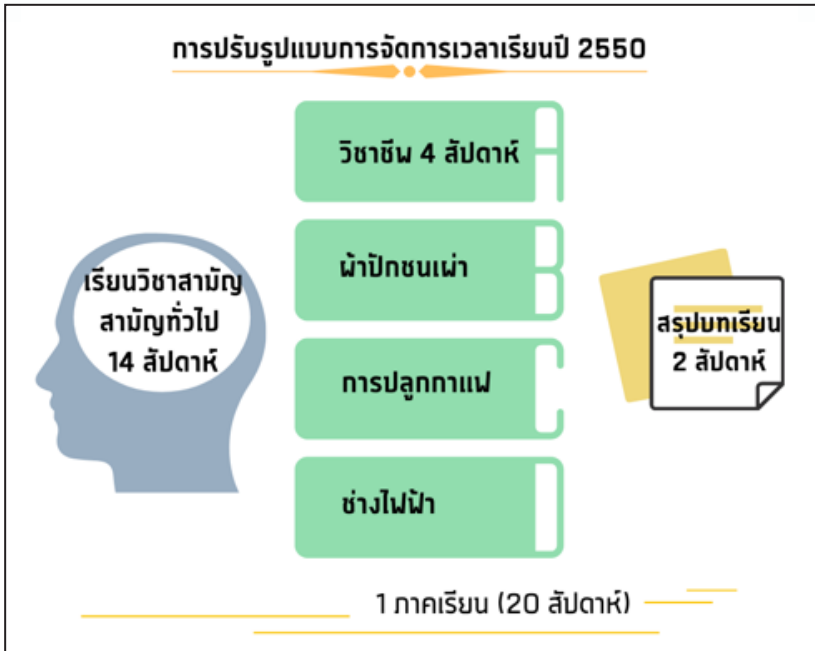
ภาพที่ 3.7 รูปแบบการจัดเวลาเรียนและหน่วยการเรียนรู้ปีการศึกษา 2549

ต่อมาในปีการศึกษา 2550 ได้มีการปรับรูปแบบการจัดเวลาเรียน โดยเรียนวิชาสามัญ สามัญทั่วไป 14 สัปดาห์ เรียนวิชาชีพ 4 สัปดาห์และ สรุบทเรียน 2 สัปดาห์ รายละเอียดดังภาพที่ 3.8



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ:  
กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย





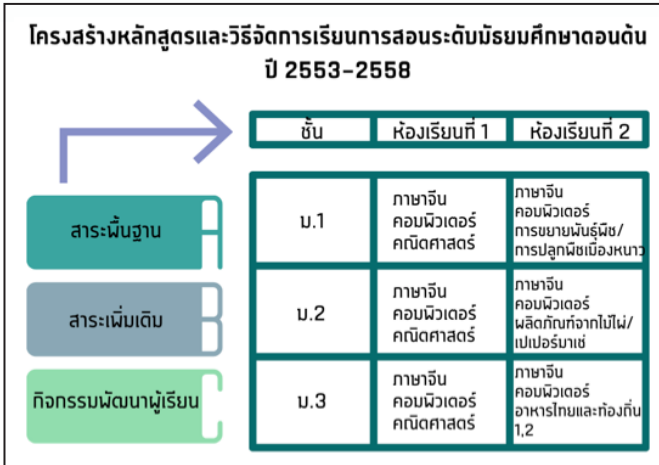
ภาพที่ 3.8 รูปแบบการจัดการเวลาเรียนและหน่วยการเรียนรู้ปีการศึกษา 2550

ในปีการศึกษา 2553-2558 ได้มีการปรับโครงสร้างหลักสูตรเวลาเรียน และวิธีการจัดการเรียนการสอนทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังภาพที่ 3.9 และ 3.10

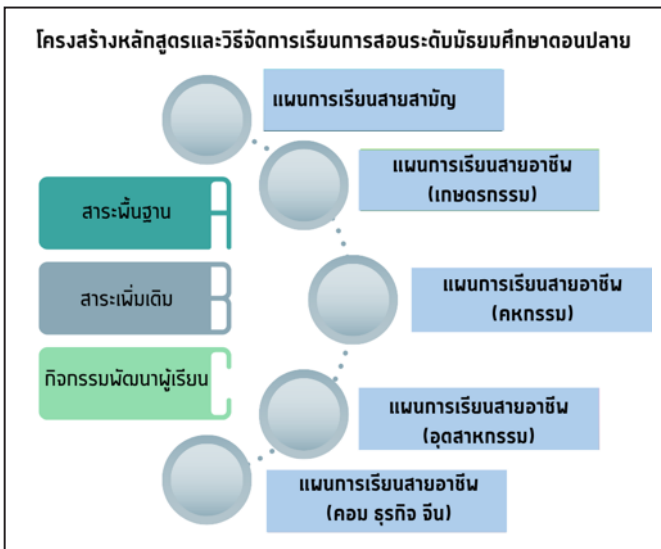


นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ:  
กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย





ภาพที่ 3.9 โครงสร้างหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอน  
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น



ภาพที่ 3.10 โครงสร้างหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอน  
ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ:  
กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



ในปีการศึกษา 2559-ปัจจุบัน ได้มีการนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning: PBL) มาปรับประยุกต์และบูรณาการในทุกกระบวนการวิชา ก่อเกิดเป็นผลผลิตของผู้เรียนที่มีทักษะอาชีพ รายละเอียดดังภาพที่ 3.11



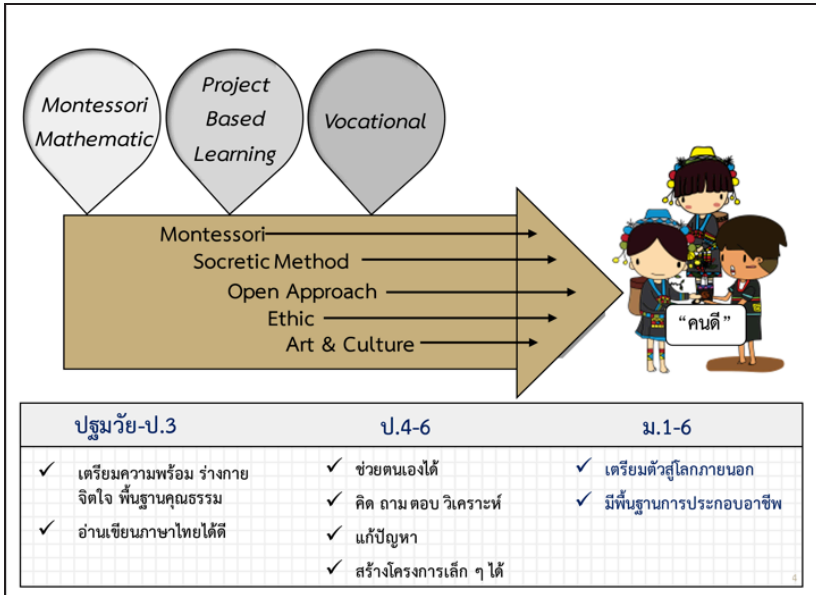
ภาพที่ 3.11 การบูรณาการการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพให้กับผู้เรียนทุกคน ทุกระดับชั้น ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ เพื่อสร้างผู้เรียนให้เป็นคนดี รายละเอียดดังภาพที่ 3.12



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย





ภาพที่ 3.12 กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ  
ของผู้เรียนทุกคน ทุกระดับชั้น

กระบวนการพัฒนานวัตกรรมของโรงเรียน ยังคงดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดเชิงออกแบบ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ Covid-19 โรงเรียนได้พยายามพัฒนาสมรรถนะการเตรียมความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการในรูปแบบของ E-Commerce รวมถึง การขยายผลและพัฒนาความร่วมมือสร้างเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเสมอภาค “ต่อยอดสินค้า พัฒนาฝีมือ” อย่างต่อเนื่องต่อไป



# ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับ ผู้เรียน ครู ผู้บริหาร และชุมชน

# 4

ผลลัพธ์ที่เกิดจากกระบวนการพัฒนานวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง มีผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเชิงประจักษ์ ทั้งนี้ตัวอย่างภาพความสำเร็จของการดำเนินงาน ดังนี้

## 1 ผลงานดีเด่นของโรงเรียน



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ:  
กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



- 1) โรงเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศ การประกวดผลงานนวัตกรรม การจัดการเรียนการสอนงานอาชีพ รูปแบบโครงการนักรุกกิจ น้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ประเภทโรงเรียน ศูนย์แกนนำขยายเครือข่าย พ.ศ. 2561
- 2) รางวัลโรงเรียนดีเด่น ตามโครงการเทิดพระเกียรติ “หนึ่งในน้ำพระราชหฤทัยด้านการศึกษาดันไม้ของพระราชอา” พ.ศ. 2556
- 3) รางวัลสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” ของ กระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2555
- 4) รางวัลโรงเรียนดีศรีตำบลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2555
- 5) เกียรติบัตรได้รับคัดเลือกเป็นสถานศึกษาต้นแบบการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา จากสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 พ.ศ. 2554
- 6) เกียรติบัตรโรงเรียนยุวทูตความดี ส่งเสริมตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน จากกระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. 2553
- 7) เกียรติบัตรรางวัลชนะเลิศระดับมัธยมศึกษา/อุดมศึกษา การประกวดร้องเพลงชาติระดับจังหวัดจากคณะกรรมการ เอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2553
- 8) โรงเรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 พ.ศ. 2551





- 9) โรงเรียนส่งเสริมประชาธิปไตยตัวอย่างจากคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตยในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. 2550
- 10) รางวัลชนะเลิศโรงเรียนขนาดใหญ่ การประกวด โรงเรียนโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศึกษา จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 พ.ศ. 2550

## 2

## ผลงานดีเด่นของผู้บริหารสถานศึกษา



- 1) เกียรติบัตรผู้เป็นนวัตกรผู้สร้างแรงบันดาลใจ ด้านการศึกษา ประจำปี 2560
- 2) เกียรติบัตรผู้บริหารเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่องค์กรบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง ด้านการส่งเสริมการศึกษาในระบบ พ.ศ. 2564
- 3) เกียรติบัตรผู้บริหารดีเด่น ตามโครงการเทิดพระเกียรติ “หนึ่งในน้ำพระราชหฤทัยด้านการศึกษาด้านไม้ของพระราชอา” พ.ศ. 2556
- 4) โล่รางวัลผู้บริหารโรงเรียนดีศรีตำบลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2555



- 5) เกียรติบัตรผู้บริหารดีเด่น ตามโครงการเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอำเภอแม่ฟ้าหลวง เนื่องในวันครู พ.ศ. 2555 ของสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหาร-ครูและบุคลากรทางการศึกษาอำเภอแม่ฟ้าหลวง
- 6) เครื่องหมายเชิดชูเกียรติ หนึ่งแสนครูดี จากคุรุสภา ปี พ.ศ. 2554
- 7) เกียรติบัตรผู้บริหารดีเด่นตามโครงการเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอำเภอแม่ฟ้าหลวง เนื่องในวันครู พ.ศ. 2554 ของสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหาร-ครูและบุคลากรทางการศึกษาอำเภอแม่ฟ้าหลวง
- 8) เกียรติบัตรผู้บริหารดีเด่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พ.ศ. 2553
- 9) เกียรติบัตรผู้บริหารดีเด่น ประเภทโรงเรียนขนาดใหญ่ ตามโครงการเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอำเภอแม่ฟ้าหลวง เนื่องในวันครู พ.ศ. 2552 ของสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหาร-ครู และบุคลากรทางการศึกษาอำเภอแม่ฟ้าหลวง
- 10) เกียรติบัตรผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่นด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พ.ศ. 2551
- 11) เกียรติบัตรผู้บริหารสถานศึกษาบริหารหลักสูตรวิชาชีพระดับดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550
- 12) เกียรติบัตรผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาโรงเรียนได้อย่างก้าวกระโดด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550





## 3

## ผลงานดีเด่นของคณะครู

- 1) นางสาววิลาวัลย์ อุ่นนันทกาศ เกียรติบัตรครูดีเด่น ตามโครงการเทิดพระเกียรติ “หนึ่งในน้ำพระราชหฤทัยด้านการศึกษาต้นไม้ของพระราชอา” พ.ศ. 2556
- 2) นายเกรียงศักดิ์ ยุทโท เกียรติบัตรครูดีเด่น ตามโครงการเทิดพระเกียรติ “หนึ่งในน้ำพระราชหฤทัยด้านการศึกษาต้นไม้ของพระราชอา” พ.ศ. 2556
- 3) นางสาวณัฐชยา ปันก่อ สัมมนาวิชาการการพัฒนาภาษาไทยสำหรับเด็กที่ไม่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ โรงเรียนในพื้นที่โครงการพัฒนาออยตุงฯ ปีการศึกษา 2562
- 4) นางกัญญาวีร์ ทองคำ สัมมนาวิชาการการพัฒนาภาษาไทยสำหรับเด็กที่ไม่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ โรงเรียนในพื้นที่โครงการพัฒนาออยตุงฯ ปีการศึกษา 2562
- 5) นางกุหลาบ เกิดสิน ครูผู้สอนรางวัลเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับที่ 1 กิจกรรม การแข่งประติมากรรม ระดับชั้น ม.4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
- 6) นายอัครพงษ์ ปงอ้อคำ ครูผู้สอนรางวัลเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับที่ 1 กิจกรรม การแข่งประติมากรรม ระดับชั้น ม.4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



- 7) นายพนม สมยง ครูผู้สอนรางวัลเหรียญเงิน กิจกรรม การแข่งขัน เครื่องบินพลังยาง ประเภทบินนาน ปล่อยอิสระระดับชั้น ม.1-3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
- 8) นางสาววิญประภา ใจทน ครูผู้สอนนักเรียน รางวัลเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับที่ 2 การแข่งขันประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น ระดับชั้น ม.1-3 ระดับมัธยมศึกษา ครั้งที่ 69 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ปีการศึกษา 2562
- 9) นายสุรศักดิ์ ศิริผดุงธรรม ครูผู้สอนนักเรียน รางวัลเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับที่ 2 การแข่งขันประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น ระดับชั้น ม.1-3 ระดับมัธยมศึกษา ครั้งที่ 69 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ปีการศึกษา 2562
- 10) นายวัชรินทร์ บัวอิน ครูผู้สอนนักเรียน รางวัลเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับที่ 2 การแข่งขันประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น ระดับชั้น ม.4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
- 11) นายมงคล ดิลกอุดมฤกษ์ ครูผู้สอนนักเรียน รางวัลเหรียญทองแดง การแข่งขันต่อสมการคณิตศาสตร์ (เอแม็ท) ระดับชั้น ม.1-3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562



- 12) นางสาวฉมฉรรณ มากปรางค์ ครูผู้สอนนักเรียน รางวัลเหรียญเงิน การแข่งขันซูโดกุ ระดับชั้น ม.4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
- 13) นางจันจิรา ชัยภูวนารถ ครูผู้สอนเหรียญทอง รองชนะเลิศ อันดับที่ 2 กิจกรรม การแข่งขันการตัดต่อภาพยนตร์ ระดับชั้น ม.4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
- 14) นายอนุชิต พรานกวาง ครูผู้สอนเหรียญทอง รองชนะเลิศ อันดับที่ 2 กิจกรรม การแข่งขันการตัดต่อภาพยนตร์ ระดับชั้น ม.4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
- 15) นางสาวอรนภา พุทธวรรณ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ด้านนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี ประเภทครูผู้สอน ผู้ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ชื่อผลงาน “ออมทรัพย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”
- 16) นายธนนชัย ใจคลองแคล้ว รางวัลชนะเลิศกิจกรรมประกวด Coding Galaxy & Galaxy Video Contest Dec 2019 “หอคอยจอมพลัง”



## 4

## ผลงานดีเด่นของนักเรียน

- 1) นายอาปอ ไวยแม่ รางวัลเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับที่ 1 การแข่งประติมากรรม ระดับชั้น ม.4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
- 2) นางธิดาวลัย มั่นเหมาะ รางวัลเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับที่ 2 กิจกรรมการแข่งขันวาดภาพระบายสี ระดับชั้น ม.4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
- 3) นางสาวมันทนา สารทิน รางวัลเหรียญเงิน กิจกรรมการแข่งขันเขียนภาพจิตรกรรมไทยสีเอกรงค์ ระดับชั้น ม.4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
- 4) นางสาวจุฬาลักษณ์ พนมเลิศสกุล รางวัลเหรียญเงิน กิจกรรมการแข่งขันวาดภาพลายเส้น (Drawing) ระดับชั้น ม.4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
- 5) ด.ช.วันชัย ลาหู่ณะ รางวัลเหรียญทองแดง กิจกรรม การแข่งขันเครื่องบินพลังยาง ประเภทบินนานสามมิติ (3D) ระดับชั้น ม.1-3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
- 6) ด.ช.สาธิต วันแสง รางวัลเหรียญเงิน กิจกรรม การแข่งขันเครื่องบินพลังยาง ประเภทบินนาน ปลอ่ยอิสระ ระดับชั้น



- ม.1-3 งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา  
จังหวัดเชียงราย ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
- 7) เด็กชายธวัชชัย เมอโป รางวัลเหรียญทอง รองชนะเลิศ  
อันดับที่ 2 การแข่งขันประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุธรรมชาติ  
ในท้องถิ่น ระดับชั้น ม.1-3 งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน  
ระดับมัธยมศึกษา ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
  - 8) นายธรรมสรณ์ อภิสุนทรกุล รางวัลเหรียญทอง รองชนะเลิศ  
อันดับที่ 2 การแข่งขันประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุธรรมชาติ  
ในท้องถิ่น ระดับชั้น ม.4-6 งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน  
ระดับมัธยมศึกษา ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
  - 9) เด็กชายณัฐวัฒน์ คำแดง รางวัลเหรียญทองแดง การแข่งขัน  
ต่อสมการคณิตศาสตร์ (เอแม็ท) ระดับชั้น ม.1-3 งานศิลปะ  
หัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
  - 10) นายภูริภัทร ทาศักดิ์ เหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับที่ 2  
กิจกรรม การแข่งขันการตัดต่อภาพยนตร์ ระดับชั้น ม.4-6  
งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา ครั้งที่ 69
  - 11) นายธนกร คำมา เหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันการออกแบบ  
สิ่งของเครื่องใช้ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ระดับชั้น ม.4-6  
งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา ครั้งที่ 69  
ปีการศึกษา 2562
  - 12) นางสาวดาว น้อยตาล เหรียญทองแดง รองชนะเลิศอันดับที่ 2  
กิจกรรม การแข่งขันการสร้าง Webpage ประเภท Text  
Editor ระดับชั้น ม.1-3 งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน ระดับ  
มัธยมศึกษา ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562





## ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำ มาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ

# 5

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี มีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก การที่โรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ของโครงการพัฒนาออยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ นับเป็นโอกาสสำคัญยิ่งและเอื้อต่อการพัฒนาทั้งด้านบุคคล งบประมาณ สิ่งสนับสนุนอื่น รวมถึงแหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพที่สำคัญของโรงเรียน นอกจากนี้มีภาคีร่วมพัฒนาทั้งหน่วยงาน/สถาบันการศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจ และสถานประกอบการ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและประสานความร่วมมือกับ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ร่วมกับคณะครูที่มีกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นทีม มีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์สู่ครูที่บรรจุหรือย้ายมาใหม่ ทำให้กระบวนการพัฒนา ต่อ ยอด นวัตกรรมยกระดับขึ้นอย่างต่อเนื่อง



ทั้งนี้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด หากพิจารณาเป็นประเด็น 7 ด้าน มี 5 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และมี 2 ด้าน อยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านกลยุทธ์ขององค์กร ด้านค่านิยมร่วมขององค์กร ด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากร และด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านทักษะความรู้ ความสามารถ และด้านโครงสร้างองค์กร อยู่ในระดับมาก รายละเอียด ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติในภาพรวม

ลำดับที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ	$\bar{X}$	SD	การแปลความหมาย
1	ด้านกลยุทธ์ขององค์กร	4.67	0.09	มากที่สุด
2	ด้านโครงสร้างองค์กร	4.44	0.11	มาก
3	ด้านระบบการปฏิบัติงาน	4.56	0.11	มากที่สุด
4	ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.51	0.13	มากที่สุด
5	ด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากร	4.53	0.11	มากที่สุด
6	ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ	4.49	0.09	มาก
7	ด้านค่านิยมร่วมขององค์กร	4.57	0.15	มากที่สุด
ภาพรวม		4.54	0.07	มากที่สุด

หากพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติเป็นรายด้าน และรายการในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้



## 1 ด้านกลยุทธ์ขององค์กร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ ด้านกลยุทธ์ขององค์กร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.67$ ,  $SD. = 0.09$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการกำหนดแผนงานโครงการที่สอดคล้องต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.68$ ,  $SD. = 0.67$ ) สถานศึกษามีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.67$ ,  $SD. = 0.71$ ) สถานศึกษามีการกำหนดแผนงานโครงการที่สอดคล้องต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.67$ ,  $SD. = 1.00$ ) และ สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.56$ ,  $SD. = 1.01$ ) ตามลำดับ



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



## 2 ด้านโครงสร้างขององค์กร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ ด้านโครงสร้างขององค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.44$ ,  $SD. = 0.11$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีกรอบกำหนดบทบาท หน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติที่ชัดเจน ( $\bar{X} = 4.56$ ,  $SD. = 0.73$ ) สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างการบริหารงานที่เหมาะสมต่อการพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.44$ ,  $SD. = 1.01$ ) และสถานศึกษามีกลไกการประสานงาน และการติดต่อสื่อสารที่สะดวกและเหมาะสมต่อการบริหารจัดการเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ที่ชัดเจน ( $\bar{X} = 4.33$ ,  $SD. = 1.00$ ) ตามลำดับ



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



### ด้านระบบการปฏิบัติงาน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ ด้านระบบปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.56$ ,  $SD. = 0.11$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีระบบการบริหารงานบุคคลที่สนับสนุนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.67$ ,  $SD. = 0.50$ ) สถานศึกษามีระบบการบริหารงานวิชาการที่สนับสนุนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.67$ ,  $SD. = 0.71$ ) สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.56$ ,  $SD. = 0.53$ ) สถานศึกษามีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และสื่อทรัพยากรทางการศึกษาที่เพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และสถานศึกษามีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.44$ ,  $SD. = 0.53$ ) ตามลำดับ



## 4

## ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.51$ ,  $SD. = 0.13$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.67$ ,  $SD. = 0.71$ ) ผู้บริหารมีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรมในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ รวมถึงผู้บริหารมีความสามารถในการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.56$ ,  $SD. = 1.01$ ) ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรมในการพัฒนา ( $\bar{X} = 4.44$ ,  $SD. = 1.01$ ) และ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.33$ ,  $SD. = 1.00$ )



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



## 5 ด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.53$ ,  $SD. = 0.11$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วม และสามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.67$ ,  $SD. = 0.71$ ) ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.56$ ,  $SD. = 0.73$ ) ภาศึเครือข่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.44$ ,  $SD. = 0.73$ ) และ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.44$ ,  $SD. = 0.88$ ) ตามลำดับ





## 6

## ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.49$ ,  $SD. = 0.09$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย โดยเท่ากัน 3 ประเด็นแรก ดังนี้ ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับหลักสูตรพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม มาตรฐานการศึกษาของชาติ ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียน สอดคล้อง กับการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา ของชาติ ( $\bar{X} = 4.56$ ,  $SD. = 0.53$ ) ครูผู้สอนนำผลการประเมินไปใช้ในการ ปรับปรุงคุณภาพการสอนและการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.44$ ,  $SD. = 0.73$ ) และครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.33$ ,  $SD. = 0.71$ ) ตามลำดับ



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



## 7 ด้านค่านิยมร่วมขององค์กร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ ด้านค่านิยมร่วมขององค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.57$ ,  $SD. = 0.15$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.78$ ,  $SD. = 0.44$ ) บุคลากรในสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อบทบาทและหน้าที่ของตน เพื่อเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.67$ ,  $SD. = 0.50$ ) และ เท่ากัน 3 ประเด็น ดังนี้ บุคลากรในสถานศึกษาร่วมแรงร่วมใจเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ภาควิชาให้คำแนะนำให้มีความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.57$ ,  $SD. = 0.33$ ) และ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ( $\bar{X} = 4.33$ ,  $SD. = 0.71$ )



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



## นวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น

# 6

การบริหารจัดการโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มุ่งเน้นการบริหารตามหลักการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management: SBM) ภายใต้หลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ภาศึเครือข่ายร่วมพัฒนา ทั้งหน่วยงานต้นสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กร/มูลนิธิ รวมถึงสถานประกอบการ โดยดำเนินการตามแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนของโครงการพัฒนาอดอยตุ้ง ภายใต้ปณิธานของสมเด็จพระเจ้า “ช่วยเขา ให้เขาช่วยตัวเองได้” ทั้งนี้การบริหารจัดการเน้นการมีผู้รับผิดชอบหลักในแต่ละงาน ภายใต้การบริหารจัดการที่ยืดหยุ่นและคล่องตัว เน้นการพัฒนาและนำศักยภาพเฉพาะตนมาสู่การทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยมีเป้าหมายหลักคือ **“คุณภาพของผู้เรียน”** บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของโรงเรียน



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



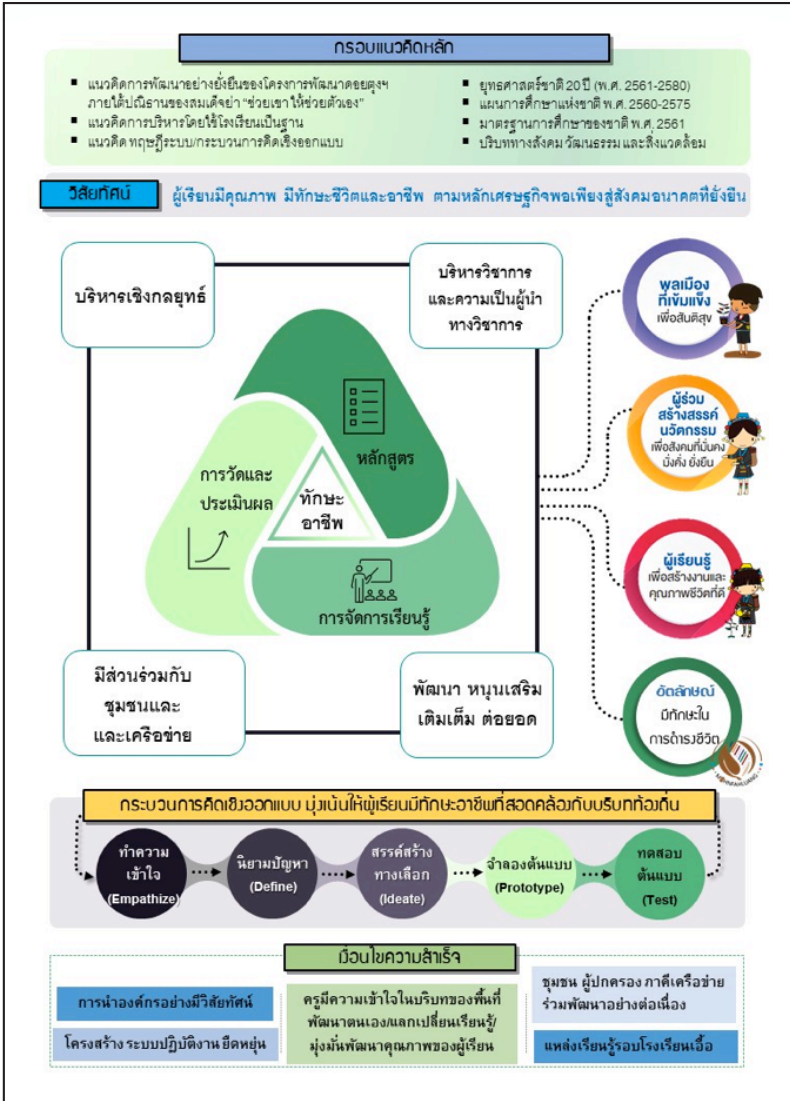
จากการบริหารและจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพให้กับนักเรียนมาอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลาเกือบ 20 ปี ซึ่งในแต่ละช่วงเวลา มีสภาพปัญหา บริบท บุคคล ภาวการณ์หรือข้อจำกัด สภาพแวดล้อมและเงื่อนไขความสำเร็จที่แตกต่าง ที่ไม่สามารถเลือกใช้ทฤษฎีการบริหาร หรือทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งในการดำเนินงาน จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ สภาพปัญหาที่พบ จึงได้มีการประยุกต์ใช้แนวคิดกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking Process) มาร่วมวางแผนการดำเนินงาน

ผลการถอดบทเรียนการพัฒนาวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพให้กับผู้เรียน ที่เปรียบเสมือนการเติบโตของต้นไม้ สามารถแบ่งเส้นทางการเติบโตของการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน แบ่งเป็น ระยะเวลาบ่มเพาะ (พ.ศ. 2547-2549) ระยะแตกหน่อ (พ.ศ. 2550-2552) ระยะต่อยอด (พ.ศ. 2553-2558) ระยะผลิดอก (พ.ศ. 2559-2562) ระยะออกผล (พ.ศ. 2563-2564) สรุปได้ดังภาพที่ 6.1



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ:  
กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย





ภาพที่ 6.1 วัฏจักรการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



วัฏจักรการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



จากภาพที่ 6.1 นวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย เมืองค์ประกอบ 4 ส่วน ได้แก่

## 1 กรอบแนวคิดหลัก

กรอบแนวคิดหลักในการพัฒนานวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี เป็นการวิเคราะห์บริบทของโรงเรียนด้วยเทคนิค SWOT Analysis ทั้งปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสและความท้าทาย และปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนา นำมาสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนา “ทักษะอาชีพ” ที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นให้กับผู้เรียนทุกระดับชั้น

กรอบแนวคิดสำคัญ ประกอบด้วย แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนของโครงการพัฒนาออยตุงฯ ภายใต้ปณิธานของสมเด็จพระเจ้า “**ช่วยเหลือให้ช่วยตัวเอง**” แนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แนวคิด ทฤษฎีระบบ/กระบวนการคิดเชิงออกแบบ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 บริบททางสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



## 2

## วิสัยทัศน์และมาตรฐานการศึกษา

การบริหารจัดการโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี มุ่งเน้นการบริหารตามหลักการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management: SBM) ภายใต้หลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ภาคีเครือข่าย ร่วมพัฒนา ทั้งหน่วยงานต้นสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กร/มูลนิธิ รวมถึงสถานประกอบการ การบริหารจัดการเน้นการมีผู้รับผิดชอบหลักในแต่ละงาน ภายใต้การบริหารจัดการที่ยืดหยุ่น และคล่องตัว เน้นการพัฒนาและนำศักยภาพเฉพาะตนมาสู่การทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยมีเป้าหมายหลักคือ **“คุณภาพของผู้เรียน”** บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของโรงเรียน

โรงเรียนใช้ระบบประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการหลักในการบริหารจัดการสถานศึกษา ได้มีสรุปรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ในทุกปีการศึกษา และนำ SAR มาทบทวนผลการดำเนินงานและวางแผนสำหรับการดำเนินการในปีการศึกษาถัดไป การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ และการดำเนินงานในทุกด้านให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า **“ผู้เรียนมีคุณภาพ มีทักษะชีวิตและอาชีพ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงสู่สังคมแห่งอนาคตอย่างยั่งยืน”** นำมาสู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ดังนั้นการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ การปฏิบัติหน้าที่อื่นของครู เป็นเรื่องเดียวกันและไม่เป็นภาระที่เพิ่มขึ้น



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



การทบทวนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ในด้านคุณภาพของเด็ก (ระดับปฐมวัย) และระดับคุณภาพของผู้เรียน (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน) รวมถึงอัตลักษณ์ของนักเรียน มีความสอดคล้องกับผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE) ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 โดยโรงเรียนได้กำหนดมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารจัดการ และมาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ (ระดับปฐมวัย) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียนเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

## 3

### การบริหารและการจัดการเรียนรู้

กระบวนการบริหารและการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี โดยมีเป้าหมายสำคัญคือการพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน สรุปรายละเอียดสำคัญ ได้ดังนี้

1) กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1.1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ร่วมกับคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและภาคีเครือข่าย โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นฐานเพื่อเป็นแนวทางเชิงรุกในการพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ “ระบบประกันคุณภาพภายใน”





เป็นกระบวนการบริหารจัดการในการนำนโยบาย แผน กลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ร่วมกัน “พัฒนานวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น” สร้างการมีส่วนร่วมการทำงานเป็นทีม ในการบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมในสถานศึกษา ให้เกิดการพัฒนาศาสนศึกษาอย่างยั่งยืน

1.2) *การบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ*  
ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาสมรรถนะตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง การวัดและประเมินผลที่เน้นสมรรถนะ คุณลักษณะ และความพร้อมในการดำรงชีวิต ส่งเสริมและสนับสนุนการนำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีส่วนร่วมและเป็นผู้ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.3) *การพัฒนา หนุนเสริม เต็มเต็ม และต่อยอด* ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศในการทำงานแบบกัลยาณมิตร บริหารงานบุคคล บริหารงบประมาณ และบริหารทั่วไป ให้เป็นไปตามกฎระเบียบและหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พัฒนา หนุนเสริม เต็มเต็ม ให้ข้าราชการครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้พัฒนาสมรรถนะอย่างเต็มศักยภาพและเหมาะสม รวมถึงการถ่ายทอด ต่อยอดแนวคิด/แนวปฏิบัติ วัฒนธรรมองค์กรสู่ครูรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง

1.4) *สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนและภาคีเครือข่าย*  
ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างและพัฒนาความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์กับผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง หน่วยงาน/สถาบันองค์กร ชุมชนและเครือข่าย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เสริมสร้างคุณธรรม



จริยธรรม การดูแลช่วยเหลือและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน รวมถึงการจัดระบบการให้บริการในสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ในด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนและจิตอาสาเพื่อสร้างเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่ผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และเสริมสร้างวัฒนธรรมท้องถิ่น

**2) กระบวนการจัดการเรียนของครู** ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

2.1) *การพัฒนาหลักสูตร* คณะครูร่วมกันสร้างและพัฒนาหลักสูตร โดยจัดทำรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลาง และมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาไปสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะ ประสานความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษา/สถานประกอบการในการร่วมออกแบบหลักสูตร ใช้หลักสูตรร่วมเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

2.2) *การออกแบบและการจัดการเรียนรู้* คณะครูร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมการเรียนรู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติและทำงานร่วมกันสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้ และใช้แหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการคิด ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม รวมถึงการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนเป็นรายบุคคล อบรมบ่มนิสัย ให้มีคุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็ง



2.3) การวัดและประเมินผล คณะครูร่วมกันออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานของสถานศึกษา รวมถึงการทดสอบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ รวมถึงการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการศึกษา

## 4

## กระบวนการคิดเชิงออกแบบ

การบริหารและจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพให้กับนักเรียนมาอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลาเกือบ 20 ปี ซึ่งในแต่ละช่วงเวลามีสภาพปัญหา บริบท บุคคล ภาศิเครือข่าย สภาพแวดล้อมและเงื่อนไขความสำเร็จที่แตกต่าง สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพให้กับผู้เรียนเปรียบเหมือนการเติบโตของต้นไม้ สามารถแบ่งเส้นทางการเติบโตของการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน แบ่งเป็นระยะบ่มเพาะ (พ.ศ. 2547-2549) ระยะแตกหน่อ (พ.ศ. 2550-2552) ระยะต่อยอด (พ.ศ. 2553-2558) ระยะผลิดอก (พ.ศ. 2559-2562) ระยะออกผล (พ.ศ. 2563-2564) โดยเส้นทางการเติบโต นำเสนอด้วยเทคนิคการใช้ภาพเล่าเรื่อง ดังภาพที่ 2.3 (หน้า 17)

การถอดบทเรียนแนวคิดการพัฒนานวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นตามช่วงเวลาเส้นทางการเติบโตได้ประยุกต์ใช้แนวคิดกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking Process) ประกอบด้วย การทำความเข้าใจ (Empathize) การนิยามปัญหา (Define) การสรรค์สร้างทางเลือก (Ideate) การจำลองต้นแบบ (Prototype) และการทดสอบต้นแบบ (Test) ดังภาพที่ 2.4 (หน้า 18)



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



## 5 เจื่อนใจความสำเร็จ

เจื่อนใจความสำเร็จในการพัฒนานวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นประกอบด้วย

1. โรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ของโครงการพัฒนาออยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำรินับเป็นโอกาสสำคัญยิ่งและเอื้อต่อการพัฒนาทั้งด้านบุคคล งบประมาณ สิ่งสนับสนุนอื่น รวมถึงแหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพที่สำคัญของโรงเรียน

2. การมีภาคีร่วมพัฒนาทั้งหน่วยงาน/สถาบันการศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจและสถานประกอบการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

3. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและผู้นำทางวิชาการ ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษามาอย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ มีการพัฒนา หนุนเสริม เติบโตและต่อยอดสมรรถนะของครูอย่างต่อเนื่อง และสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนและภาคีเครือข่าย

4. คณะครู มีกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นทีม ทั้งร่วมกันสร้างและพัฒนาหลักสูตร ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ร่วมกันออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานของสถานศึกษา รวมถึงการทดสอบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ มีสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์สู่ครู



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



ที่บรรจุหรือย้ายมาใหม่ ทำให้กระบวนการพัฒนา ต่อยอด นวัตกรรม  
ยกระดับขึ้นอย่างต่อเนื่อง

กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้  
ยังคงดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดเชิงออกแบบ จากสถานการณ์  
การแพร่ระบาดของ Covid-19 โรงเรียนได้พยายามพัฒนาสมรรถนะ  
การเตรียมความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการในรูปแบบของ E-Commerce  
รวมถึงการขยายผลและพัฒนาความร่วมมือสร้างเครือข่ายสถานศึกษา  
เพื่อความเสมอภาค “ต่อยอดสินค้า พัฒนาฝีมือ” อย่างต่อเนื่องต่อไป



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ:  
กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



## คณะผู้จัดทำ

### ที่ปรึกษา

ดร.อำนาจ วิชยานุวัติ  
ดร.อุษณีย์ ธโนศวรรย์  
ดร.พีรศักดิ์ รัตนะ  
นายสำเนา เนื้อทอง

เลขาธิการสภาการศึกษา  
รองเลขาธิการสภาการศึกษา  
รองเลขาธิการสภาการศึกษา  
ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษา  
และพัฒนาการเรียนรู้

### ผู้ทรงคุณวุฒิ

ดร.ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์  
ดร.วัฒนาพร ระงับทุกข์  
ศ.ดร.บ๋อง เสรีรัตน์  
ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก  
ดร.ทรงพร พนมวัน ณ อยุธยา  
ดร.นาฏฤดี จิตรรังสรรค์

### คณะนักวิจัยของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนต์นภัส มโนการณ	ที่ปรึกษา
นายวิรัตน์ สานุมิตร	ที่ปรึกษา
นายศุภโชค ปิยะสันต์	ประธานคณะทำงาน
นายฤทธิ สรรพเนตร	คณะทำงาน
นางสาวพรรณนาพัชร ฐากุลสิริโชติ	คณะทำงาน
นายอังการ อยู่ลือ	คณะทำงาน
นายพนม สมยง	คณะทำงาน
นางศศพร สมยง	คณะทำงาน
นางรุ่งทิวา จันทาพูน	คณะทำงาน



นายชาญชัย ก้อใจ	คณะทำงาน
นางสาวธมลวรรณ มากปรางค์	คณะทำงาน
นางสาววิลาวัลย์ อุ่นนันทาศ	คณะทำงาน
นางจันจิรา ชัยภูวนารถ	คณะทำงานและเลขานุการ

### คณะผู้วิจัยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ดร.ประวีณา อัสโย	หัวหน้าโครงการวิจัย
นางสาวอุบล ตรีรัตน์วิชา	นักวิจัยโครงการ
นางสาวนุริยา วาจิ	นักวิจัยโครงการ
นางสาวกคดี เกิดบัณฑิต	นักวิจัยโครงการ
นางสาวสุชาดา กลางสอน	นักวิจัยโครงการ
ดร.ปิยะมาศ เม็ดไธสง	นักวิจัยโครงการ
นางสุวรรณา สุวรรณประภาพร	นักวิจัยโครงการ
นางสาวบุศรา บุญเกิด	ผู้ช่วยนักวิชาการ

### ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มมาตรฐานการศึกษา  
สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนการเรียนรู้  
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา  
กระทรวงศึกษาธิการ



นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ:  
กรณีตัวอย่างโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี จังหวัดเชียงราย



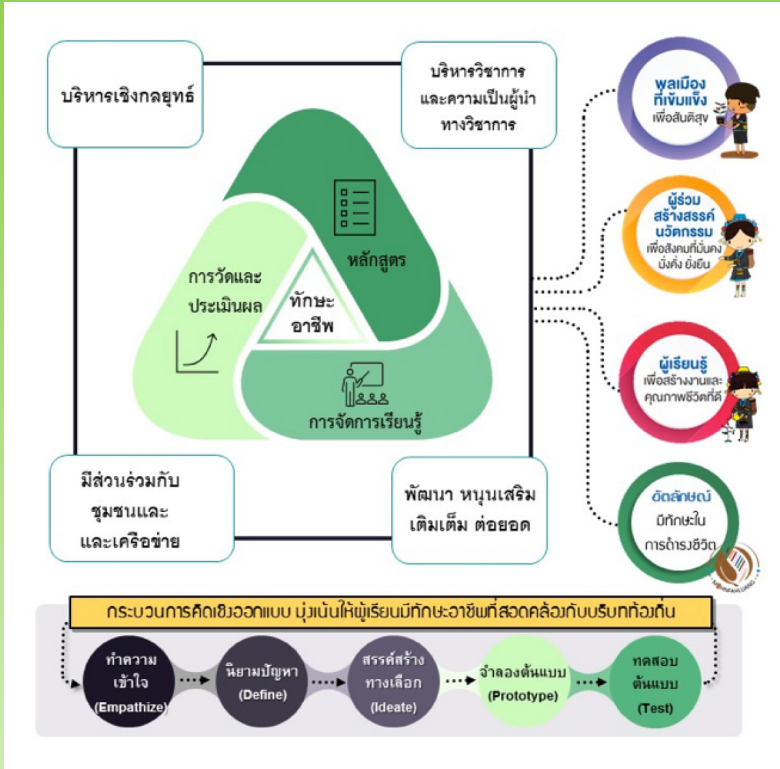


สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนการเรียนรู้  
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ





# นวัตกรรมบริหารและจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพให้กับผู้เรียน



สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 66/2564  
ISBN 978-616-270-322-5